

O POODELITVI ODPUSTKA
MED REDNIM JUBILEJEM SVETEGA LETA 2025,
KI GA JE RAZGLASIL SVETI OČE PAPEŽ FRANČIŠEK

»Sedaj je napočil čas za novo jubilejno ali sveto leto, v katerem moremo spet odpreti sveta vrata, da bomo ponudili živo doživetje Božje ljubezni« (*Spes non confundit*, 6). Sveti oče v buli o napovedi rednega svetega leta 2025 v sedanjih zgodovinskih razmerah, v katerih »človeštvo, ki je pozabilo drame preteklosti, stoji pred novo in težko preizkušnjo, v kateri se veliko ljudi sooča z brutalnostjo nasilja« (*Spes non confundit*, 8), vse kristjane poziva, naj postanejo *romarji upanja*. To je krepost, ki jo je treba ponovno odkriti v znamenjih časa, ki »skrivajo v sebi hrepenenje človekovega srca, ki potrebuje Božjo odrešensko navzočnost, in zahtevajo, da jih spremenimo v znamenja upanja« (*Spes non confundit*, 7), ki izhaja predvsem iz Božje milosti in polnosti njegovega usmiljenja.

Papež Frančišek je že v buli o napovedi izrednega jubilejnega leta usmiljenja 2015 poudaril, kako so odpustki v tem okviru pridobili »poseben pomen« (*Misericordiae vultus*, 22), saj Božje usmiljenje »postane Očetova prizanesljivost, ki po Cerkvi, Kristusovi nevesti, doseže grešnika, ki mu je bilo odpuščeno in ga osvobodi vseh posledic greha« (prav tam). Podobno tudi danes sveti oče pojasnjuje, da nam dar odpustkov »omogoči, da odkrijemo, kako brezmejno je Božje usmiljenje. Ni naključje, da je bil v preteklosti izraz ›usmiljenje‹ zamenljiv z izrazom ›odpustek‹ ravno zaradi tega, ker hoče izraziti polnost Božjega odpuščanja« (*Spes non confundit*, 23). Odpustek je torej jubilejna milost.

Po papeževi volji želi tudi ob rednem jubilejnem svetem letu 2025 to »sodišče usmiljenja«, katerega naloga je, da odloča o vsem, kar zadeva podeljevanje in uporabo odpustkov, spodbuditi srca vernikov, da bi gojili in negovali pobožno željo po pridobitvi odpustka kot daru milosti, ki je lasten in značilen za vsako sveto leto, in določa naslednje predpise, da bi verniki lahko izpolnili pogoje, »po katerih bo uresničevanje svetoletnih odpustkov možno in učinkovito« (*Spes non confundit*, 23).

Med rednim svetim letom 2025 ostanejo v veljavi vsi drugi odpustki. Vsi resnično skesani verniki, brez vsake navezanosti na greh (prim. *Enchiridion Indulgentiarum*, IV. izd, norma 20, § 1), in ki jih vodi duh ljubezni ter v svetem letu, očiščeni z zakramentom pokore in okrepljeni s svetim obhajilom, molijo po papeževih namenih, lahko iz zakladnice Cerkve prejmejo popolni odpustek, oproščenje in odpuščanje svojih grehov, ki se lahko nameni dušam v vicah v obliki priprošnje:

I. Ob svetih romanjih

Verniki, romarji upanja, lahko prejmejo svetoletni odpustek, ki ga podeljuje sveti oče, če se udeležijo pobožnega romanja:

na katero koli jubilejno sveto mesto: in se tam pobožno udeležijo: svete maše (kadar to dopuščajo liturgične norme, je to lahko predvsem lastna maša, ki ustreza jubileju, ali votivna maša, ali maša za spravo, ali za odpuščanje grehov, za krščansko ljubezen in za sožitje med narodi); obredne maše ob podelitvi zakramentov uvajanja v krščanstvo ali ob bolniškem maziljenju; obhajanja besednega bogoslužja; obhajanja molitvenega bogoslužja (ura bogoslužnega branja, hvalnice, večernice); križevega

pota; marijanskega rožnega venca; himne *Akathistos*; obhajanja spokornega bogoslužja, ki se konča z posamično spovedjo, kakor je določeno v obredniku Sveta pokora (Obred sprave II);

v *Rim* v vsaj eno od štirih velikih papeških bazilik: Svetega Petra v Vatikanu, Presvetega Odrešenika v Lateranu, Svete Marije Velike in Svetega Pavla zunaj obzidja;

v *Sveto deželo* v vsaj eno od treh bazilik: Božjega groba v Jeruzalemu, Gospodovega rojstva v Betlehemu, Marijinega oznanjenja v Nazaretu;

v *druge cerkve*: v stolnico ali v druge cerkve in svete kraje, ki jih določi krajevni ordinarij. Škofje naj upoštevajo potrebe vernikov in naj pazijo, da se v polnosti ohrani pomen romanja z vso njegovo simbolno močjo, ki more izraziti gorečo potrebo po spreobrnjenju in spravi.

II Ob pobožnih obiskih svetih krajev

Prav tako lahko verniki prejmejo svetoletni odpustek, če posamično ali v skupini pobožno obišejo kateri koli jubilejni kraj in tam primeren čas preživijo v češčenju Najsvetejšega in premišljevanju, ki ju sklenejo z molitvijo Oče naš, izpovedjo vere, v kateri koli zakoniti obliki in s priprošnjo Mariji, Božji Materi, da bi vsi v tem svetem letu »lahko izkusili bližino najbolj ljubeče od vseh mam, ki nikoli ne zapusti svojih otrok« (*Spes non confundit*, 24).

Ob jubilejnem svetem letu je poleg zgoraj omenjenih pomembnih romarskih krajev pod enakimi pogoji mogoče obiskati tudi te druge svete kraje:

v *Rimu*: baziliko Svetega križa v Jeruzalemu, baziliko Svetega Lovrenca pri Veranu, baziliko Svetega Sebastijana (zelo priporočljiv je pobožen obisk, znan kot romanje »sedmih cerkva«, ki je bilo tako ljubo sv. Filipu Neriju), svetišče Božje ljubezni, cerkev Svetega Duha v Sassii, cerkev Svetega Pavla pri Treh fontanah, mesto apostolovega mučeništva, krščanske katacombe; cerkve na jubilejnih poteh, določene za *Iter Europaeum*, in cerkve, posvečene svetim zavetnicam Evrope in cerkvenim učiteljem: baziliko Svete Marije sopra Minerva, Svete Brigite na Campo de' Fiori, cerkev Svete Marije della Vittoria, cerkev Svete Trojice dei Monti, baziliko Svete Cecilije v Trastevere, baziliko Svetega Avguština na Campo Marzio;

v *drugih krajih po svetu*: obe manjši papeški baziliki v Assiziju, Svetega Frančiška in Svete Marije Angelske; papeške bazilike Naše Gospe iz Loreta, Naše Gospe iz Pompejev, Svetega Antona Padovanskega; vse manjše bazilike, vse stolne cerkve, vse konkatedralne cerkve, vsa marijanska svetišča ter v korist vernikov; vse pomembnejše kolegiatne cerkve ali svetišča, ki jih določi krajevni ali eparhijski škof, kakor tudi narodna ali mednarodna svetišča, »svete kraje sprejemanja in privilegirane prostore za rojevanje upanja« (*Spes non confundit*, 24), ki jih določijo škofovske konference.

Resnično spokorjeni verniki, ki se iz resnih razlogov ne bodo mogli udeležiti slovesnih praznovanj, romanj ali pobožnih obiskov (kot so zlasti vse klavzurne redovnice in klavzurni menihi, ostareli, bolni, zaporniki in tisti, ki v bolnišnicah ali drugih ustanovah za oskrbo stalno služijo bolnikom), bodo pod enakimi pogoji prejeli *svetoletni odpustek*, če bodo,

zlasti ko se bodo besede papeža ali krajevnih škofov prenašale preko sredstev javnega obveščanja, v duhu združeni z navzočimi verniki molili na svojih domovih ali na krajih, ki jim jih določajo omejitve (npr. v kapeli samostana, bolnišnice, doma, zapora) Oče naš, veroizpoved v katerikoli zakoniti obliki in druge molitve, ki ustrezajo ciljem svetega leta, ter Bogu darovali svoje trpljenje in življenjske stiske.

III Dela usmiljenja in pokore

Poleg tega lahko verniki prejmejo svetoletni odpustek, če se v pobožnem duhu udeležijo ljudskih misijonov, duhovnih vaj ali formacijskih srečanj o besedilih drugega vatikanskega koncila in Katekizma Katoliške Cerkve, ki naj po zamisli svetega očeta potekajo v cerkvi ali drugem primernem kraju.

Ne glede na določbo, da se more na dan prejeti le en popoln odpustek (prim. *Enchiridion Indulgentiarum*, IV. ed, norma 18, § 1), lahko verniki, ki so storili dejanje ljubezni v korist duš v vicah, če istega dne drugič zakonito pristopijo k zakramentu svetega obhajila, dvakrat na isti dan prejmejo popoln odpustek, ki velja samo za rajne (to je predvideno v okviru evharističnega obhajanja; prim. kan. 917 in Papeška komisija za avtentično razlago ZCP, *Responsa ad dubia*, 1, 11 jul. 1984). S to dvojno daritvijo se uresničuje hvalevredno izvajanje nadnaravne ljubezni, s katero so verniki, ki še bivajo na zemlji, združeni v Kristusovo skrivnostno telo skupaj s tistimi, ki so že končali svojo pot, kajti »odpustek svetega leta je v moči molitve na poseben način namenjen tistim, ki so živeli pred nami, da bi dosegli polnost usmiljenja« (*Spes non confundit*, 22).

Na poseben način pa smo prav »v jubilejnem svetem letu poklicani biti oprijemljivo znamenje upanja za številne brate in sestre, ki živijo v težkih razmerah« (*Spes non confundit*, 10): Odpustek je torej povezan tudi z deli usmiljenja in pokore, ki pričujejo o spreobrnjenju. Po Kristusovem zgledu in naročilu je treba vernike spodbujati k pogostejšemu opravljanju dobrih del ali del usmiljenja, zlasti v služenju bratom in sestram, ki jih bremenijo različne stiske. Posebej naj »ponovno odkrijejo telesna dela usmiljenja: lačne nasičevati, žejne napajati, popotnike sprejemati, nage oblačiti, bolnike obiskovati, jetnike reševati, mrličke pokopavati« (*Misericordiae vultus*, 15), prav tako naj »ponovno odkrijejo duhovna dela usmiljenja: grešnike svariti, nevedne učiti, dvomljivcem prav svetovati, žalostne tolažiti, nadležne prenašati, žaljivcem odpustiti, za žive in mrtve Boga prositi" (*prav tam*).

Prav tako bodo lahko verniki prejeli svetoletni odpustek, če bodo brate in sestre v stiskah ali težavah (bolnike, zapornike, ostarele, osamljene, invalide ...) primerno dolgo obiskali, kakor da bi poromali v njih navzočemu Kristusu (prim. Mt 25,34-36) in bodo izpolnjevali običajne duhovne, zakramentalne in molitvene pogoje. Nedvomno bodo verniki lahko te obiske med svetim letom ponavljali in ob vsakem od teh obiskov, tudi vsakodnevnem, pridobili popoln odpustek.

Svetoletni popoln odpustek bo mogoče prejeti tudi s pobudami, ki konkretno in velikodušno uresničujejo duha pokore, ki je duša jubileja, zlasti s ponovnim odkritjem spokorne vrednosti petkov: tako da se v duhu pokore vsaj za en dan vzdržijo banalnih razvedril (resničnih in tudi virtualnih, h katerim napeljujejo mediji in družbena omrežja) in nepotrebne potrošnje (npr. s postom ali zdržkom v skladu s splošnimi cerkvenimi pravili in smernicami škofov) ter z darovanjem sorazmerne vsote denarja ubogim; s podpiranjem

verske ali družbene dobrodelnosti, zlasti v korist obrambe in zaščite življenja v vseh njegovih fazah in same kakovosti življenja, od zapuščenih otrok, mladih v težavah, do ostarelih v stiskah ali osamljenih, migrantov iz različnih držav, »ki zapuščajo svoje dežele v iskanju boljšega življenja zase in za svoje družine« (*Spes non confundit*, 13); s posvečanjem ustreznega dela svojega prostega časa prostovoljnimi dejavnostim, ki so v interesu skupnosti, ali drugim podobnim oblikam osebnega prizadevanja.

Vsi krajevni ali eparhijski škofje in tisti, ki so jim pravno enakovredni, lahko na najprimernejši dan tega jubilejnega obdobja ob glavnem praznovanju v stolnici in v posameznih jubilejnih cerkvah podelijo *papeški blagoslov* s priloženim popolnim odpustom, ki ga lahko prejmejo vsi verniki, ki ta blagoslov prejmejo pod običajnimi pogoji.

Da bi olajšali pastoralni dostop do zakramenta pokore in prejema Božjega odpuščanja v moči ključev (v moči apostolske oblasti), so krajevni ordinariji naprošeni, da kanonikom in duhovnikom, ki bodo spovedovali vernike v stolnicah in cerkvah, določenih za sveto leto, podelijo pooblastila, omejena na notranji forum, kot je za vernike vzhodnih Cerkva določeno v kan. 728, § 2 ZZVC, v primeru morebitnega zadržka pa tiste iz kan. 727, razen, kot je očitno, primerov, omenjenih v kan. 728, § 1; za vernike latinske Cerkve pa pooblastila, omenjena v kan. 508, § 1 ZCP.

V zvezi s tem penitenciarija poziva vse duhovnike, naj z velikodušno razpoložljivostjo in požrtvovalnostjo vernikom ponudijo čim več možnosti, da se poslužujejo sredstev odrešenja, tako da sprejmejo in objavijo časovni raspored spovedovanja, po posvetovanju z župniki ali rektorji sosednjih cerkva, da so na voljo v spovednici, načrtujejo redna in pogosta spokorna bogoslužja ter ponudijo možnost čim večje razpoložljivosti tudi duhovnikom, ki zaradi starosti nimajo stalnih pastoralnih obveznosti. V skladu z *motu proprio Misericordia Dei* naj razmislijo tudi o pastoralni smotrnosti opravljanja spovedi med obhajanjem svete maše.

Da bi olajšali spovednikom njihovo nalogo, apostolska penitenciarija po naročilu svetega očeta določa, da lahko duhovniki, ki bodo spremljali jubilejna romanja zunaj svojih škofij ali se jim pridružili, izkoristijo enaka pooblastila, ki jim jih je zakonita oblast podelila v njihovih škofijah. Apostolska penitenciarija bo podelila tudi posebna pooblastila penitenciarijem rimskih papeških bazilik, kanonikom penitenciarijem ali škofijskim penitenciarijem, ustanovljenim v posameznih cerkvenih enotah.

Spovedniki bodo po ljubeznivem pouku vernikov o resnosti grehov, na katere se nanaša zadržek ali cenzura, s pastoralno ljubeznijo določili ustrezne zakramentalne pokore, da bi vernike čim bolj pripeljali do trdnega sklepa in jih z ozirom na naravo primera povabili k popravi morebitnega pohujšanja ali krivic.

Penitenciarija ob sklepu poziva škofo, naj kot nosilci trojne naloge poučevanja, vodenja in posvečevanja poskrbijo za jasno razlago tukaj predlaganih določb in načel za posvečevanje vernikov s posebno pozornostjo do krajevnih in kulturnih okoliščin ter izročil. Kateheza, ki je prilagojena družbeno-kulturnim posebnostim vsakega ljudstva, bo lahko učinkovito posredovala evangelij in celovitost krščanskega sporočila ter v srcih globlje zakoreninila željo po tem edinstvenem daru, pridobljenem po posredovanju Cerkve.

Ta odlok ima veljavo ves čas rednega svetega leta 2025 ne glede na kakršno koli drugo določbo.

Dano v Rimu, na sedežu Apostolske penitenciarije, 13. maja 2024, na god blažene Device Marije iz Fatime.

Kard. Angelo De Donatis

veliki penitenciarij

+ Krzysztof Nyki

regens

prevod: p. Nikolaj Aracki Rosenfeld OCist.